

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Месечната инфлация е 1.1%, а годишната инфлация е 1.8%. Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за октомври 2024 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за октомври 2024 г. спрямо същия месец на предходната година.

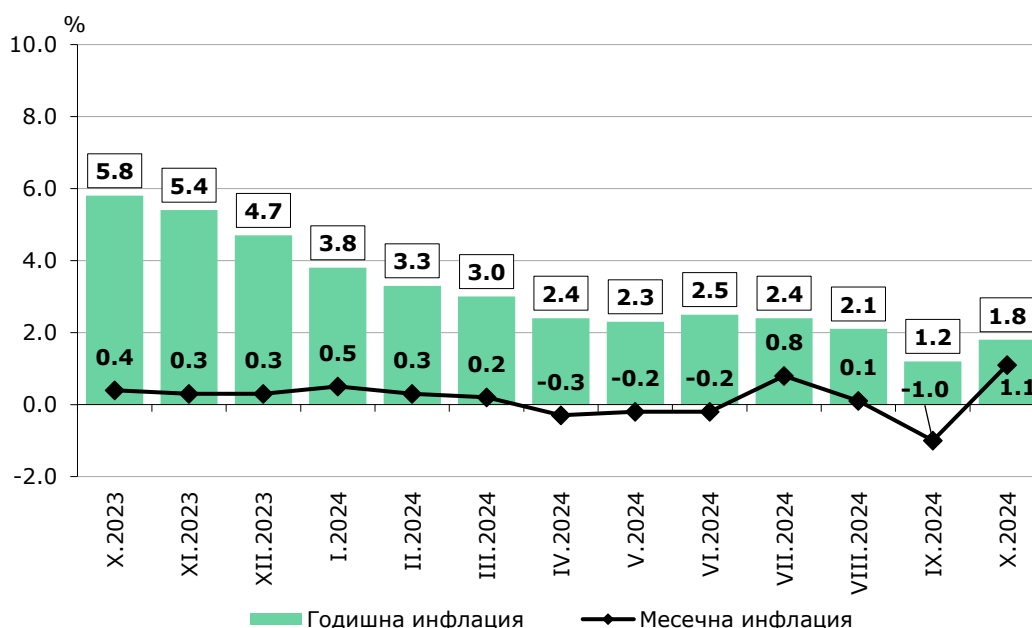
През октомври 2024 г. спрямо предходния месец най-голямо е увеличението на цените в групите: „Развлечения и култура“ (+8.6%), „Облекло и обувки“ (+8.2%), „Образование“ (+1.8%) и „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ (+1.1%). Намаление е регистрирано само в група „Транспорт“ (-0.3%).

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

През октомври 2024 г. **месечната инфлация** е 1.1%, а **годишната инфлация** за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 1.8%¹.

Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.2%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 2.9%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

¹ Според методологията за индекса на потребителските цени (ИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 1 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Месечна инфлация

През октомври 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Развлечения и култура“ - увеличение с 8.6%;
- „Облекло и обувки“ - увеличение с 8.2%;
- „Образование“ - увеличение с 1.8%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - увеличение с 1.1%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - увеличение с 0.6%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.4%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.3%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.3%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - увеличение с 0.1%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следната потребителска група:

- „Транспорт“ - намаление с 0.3%.

Без промяна остават цените на стоките и услугите в група „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“.

През месец октомври 2024 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: грозде - с 15.3%, пипер - с 11.3%, млечни масла - с 10.4%, какао - с 4.4%, маргарин - с 3.3%, сухи сладкарски изделия - с 2.6%, сладолед - с 2.6%, зрял чесън - с 2.6%, шоколад и шоколадови изделия - с 2.1%, кафе - с 1.7%, боб - с 1.6%, яйца - с 1.5%, леща - с 1.5%, газирани напитки - с 1.5%, пресни зеленчукови подправки - с 1.4%, ориз - с 1.3%, замразена риба - с 1.3%, кашкавал - с 1.2%, сирене - с 1.1%, брашно - с 0.9%, ябълки - с 0.8%, кисели млека - с 0.7%, оцет - с 0.7%, хляб "Добруджа" - с 0.6%, месо от едър рогат добитък - с 0.5%, олио - с 0.4%, макаронени изделия - с 0.3%, и други.

Намалени са цените на следните хранителни продукти: краставици - с 10.8%, цитрусови и южни плодове - с 6.2%, зеле - с 5.4%, картофи - с 3.5%, гъби - с 3.0%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 2.5%, свинско месо - с 2.3%, нискомаслено прясно мляко - с 1.6%, прясна и охладена риба - с 1.6%, захар - с 1.2%, вина - с 1.1%, чай - с 1.0%, ракии - с 0.9%, мляно месо (кайма) - с 0.8%, зърнени закуски - с 0.7%, сол - с 0.6%, бял хляб - с 0.5%, трайни колбаси - с 0.5%, минерална вода - с 0.5%, малотрайни колбаси - с 0.4%, сушени зеленчукови подправки - с 0.3%,

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

месо от домашни птици - с 0.1%, пълномаслено прясно мляко - с 0.1%, зрял лук - с 0.1%, маслини - с 0.1%, и други.

В групите на нехранителните стоки и услугите е регистрирано увеличение на цените при: обувки - с 9.2%, облекло - с 8.0%, прахосмукачки - с 3.7%, препарати за почистване на съдове - с 2.9%, хладилници - с 2.4%, висше образование - с 2.3%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.2%, централно газоснабдяване - с 2.1%, готварски печки - с 1.7%, гуми за автомобили и велосипеди - с 1.3%, метан за ЛТС - с 1.2%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 1.2%, кина и театри - с 1.2%, велосипеди - с 0.9%, цигари - с 0.8%, курсове за водачи на ЛТС - с 0.8%, услуги по обществено хранене - с 0.7%, перални и съдомиялни машини - с 0.5%, дърва за отопление - с 0.3%, газообразни горива за битови нужди - с 0.2%, бръснаро-фризьорски услуги и услуги за поддържане на добър външен вид - с 0.2%, и други.

При нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: международни полети - с 8.1%, възлища - с 3.2%, почистващи и дезинфекционни средства (течни препарати за почистване на дома) - с 2.5%, дизелово гориво - с 1.2%, климатични инсталации - с 1.1%, продукти за лична хигиена - с 1.1%, пелети - с 0.9%, бензин А95Н - с 0.9%, бензин А100Н - с 0.9%, прахове за пране - с 0.6%, принадлежности за ЛТС - с 0.5%, хотели във ваканционни центрове и курорти - с 0.4%, бойлери - с 0.3%, отоплителни уреди - с 0.1%, козметични продукти - с 0.1%, и други.

Регистрирано е увеличение на цените на лекарствените продукти с 0.1%. Лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили съответно с 0.5% и 0.6%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

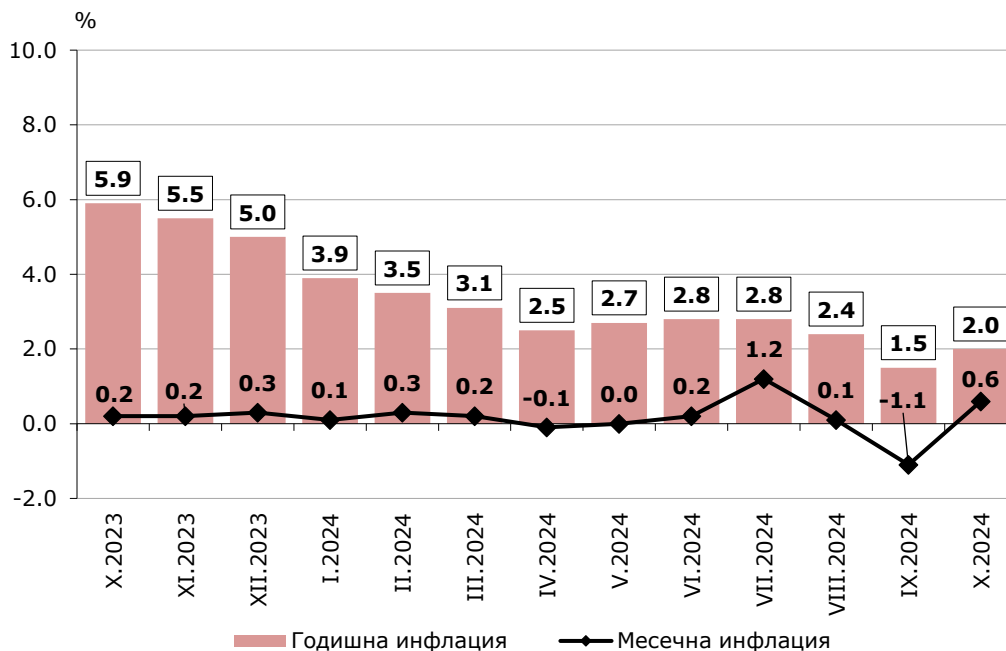
През октомври 2024 г. **месечната инфлация** е 0.6%, а **годишната инфлация** за октомври 2024 г. спрямо октомври 2023 г. е 2.0%¹.

Инфлацията от началото на годината (октомври 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 1.5%, а средногодишната инфлация за периода ноември 2023 - октомври 2024 г. спрямо периода ноември 2022 - октомври 2023 г. е 3.1%.

¹ Според методологията за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 2 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Фиг. 2. Инфлация, измерена чрез ХИПЦ, по месеци

Месечна инфлация

Според ХИПЦ през октомври 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Облекло и обувки“ - увеличение със 7.9%;
- „Развлечения и култура“ - увеличение с 2.3%;
- „Образование“ - увеличение с 1.9%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - увеличение с 0.8%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - увеличение с 0.5%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.5%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.3%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - увеличение с 0.2%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.2%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.1%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Транспорт“ - намаление с 0.5%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - намаление с 0.1%.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Според **индекса на цените за малката кошница** през октомври 2024 г. е регистрирано увеличение с 0.6% на месечна база и увеличение с 1.2% от началото на годината¹.

Цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- услуги - увеличение с 1.4%;
- нехранителни стоки - увеличение с 1.2%;
- хранителни продукти - намаление с 0.1%.

¹ За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 3 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерват общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2024 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2022 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2023 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 **от началото на 2016 г. беше сменена базисната година за ХИПЦ** и всички индекси се изчисляват и публикуват **при база 2015 година**. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник

¹ Насоки относно конструирането на тегла на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите, Евростат, Дирекция С „Макроикономическа статистика“, 3.02.2020 г.: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Статистическа област: Инфлация и индекси на потребителските цени:

[Инфлация и индекси на потребителските цени | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИС ИНФОСТАТ: Потребителски цени:

https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=68

Метаданни и методология:

[Индекси на потребителските цени \(ИПЦ\) | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Калкулатори на инфлацията:

[Калкулатори на инфлацията | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за октомври 2024 година

Потребителски групи	Тегла	Х.2024		
		септември 2024 = 100	декември 2023 = 100	октомври 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	101.1	101.2	101.8
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	100.1	102.0	102.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	100.6	105.3	105.8
03 Облекло и обувки	4.216	108.2	101.4	100.0
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	101.1	102.7	104.2
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	100.0	99.0	98.8
06 Здравеопазване	7.748	100.2	101.2	101.6
07 Транспорт	9.278	99.7	97.4	95.3
08 Съобщения	5.028	100.3	96.1	95.9
09 Развлечения и култура	6.343	108.6	96.7	100.4
10 Образование	0.424	101.8	106.8	106.8
11 Ресторанти и хотели	5.344	100.4	106.1	107.7
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	100.3	103.0	103.8
Хранителни стоки	32.646	100.1	102.0	102.8
Нехранителни стоки	35.089	101.0	99.0	98.5
Обществено хранене	4.461	100.7	105.8	106.8
Услуги	27.804	102.5	102.5	104.3

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за октомври 2024 година

Потребителски групи	Тегла	X.2024			
		2015 = 100	септември 2024 = 100	декември 2023 = 100	октомври 2023 = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	138.14	100.6	101.5	102.0
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	171.44	100.2	102.5	103.1
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	131.22	100.5	105.0	105.4
03 Облекло и обувки	40.058	111.92	107.9	101.4	100.1
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	151.41	100.8	102.2	103.6
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	125.36	99.9	99.6	99.5
06 Здравеопазване	74.193	125.34	100.2	101.1	101.6
07 Транспорт	139.919	118.06	99.5	97.9	97.1
08 Съобщения	49.875	90.33	100.3	96.1	95.9
09 Развлечения и култура	64.537	120.11	102.3	98.0	99.5
10 Образование	16.929	159.75	101.9	106.5	106.5
11 Ресторанти и хотели	80.188	170.73	100.1	106.7	109.2
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	143.86	100.5	103.4	104.1

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ОКТОМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за октомври 2024 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)
		Х.2024 септември 2024 = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.6
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	99.9
Облекло и обувки	4.172	107.6
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	101.3
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	98.2
Здравеопазване	11.882	100.3
Транспорт	0.758	100.0
Съобщения	0.092	100.0
Развлечения и култура	0.606	101.5
Разнообразни стоки и услуги	5.212	100.6
Хранителни стоки	50.930	99.9
Нехранителни стоки	28.855	101.2
Услуги	20.216	101.4